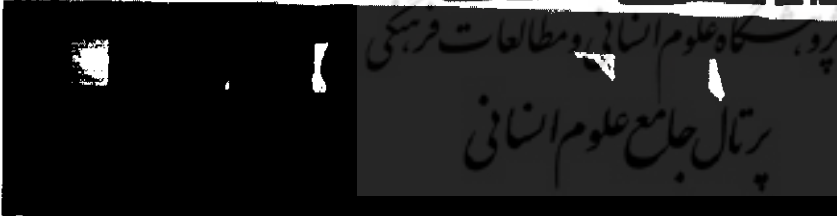

آشنایی با مجمع اقتصاد جهانی (داووس)

نویسنده: حسین امیری

داووس نام منطقه‌ای سرد و کوهستانی در سوئیس است که به علت برگزاری اجلاس سالانه مجمع جهانی اقتصاد در آن به یکی از کانون‌های رسانه‌ای مهم دنیا تبدیل شده است.

اجلاس سالانه مجمع جهانی اقتصاد (world economic forum) با حضور رهبران سیاسی و نخبگان اقتصادی و تجاری کشورهای مختلف جهان برگزار می‌شود و تحت تاثیر نام محل برگزاری به نام اجلاس داووس (Davos) مشهور شده است.

داووس اما دهه‌ها قبل از تشکیل مجمع جهانی اقتصاد، به علت برف گیر بودن به محل برگزاری مسابقات سالانه معروف هاکی روی یخ جام موسوم به اشنینگلر بدل شده بود و از این رو، نامی معروف در سطح جهان محسوب می‌شد.

علاوه بر آن، دهکده داووس پیش از آن که از حدود دهه پیش به محل برگزاری اجلاس مجمع جهانی اقتصاد مبدل گردد، به علت آب و هوای مطبوع و سالم خود سفرگاه دلخواه اعیان و بیماران بود و گروه نخست برای تفریح و اسکی به این دهکده شرقی سوئیس سفر می‌کردند و گروه دوم نیز به توصیه پزشکان خود را به داووس می‌رساندند چرا که هوای پاک آن مرهمی برای بیماران ریوی محسوب می‌شد و اکنون نیز ظاهراً محلی برای درمان دردهای اقتصادی عالم شمرده می‌شود البته به اذعان زعمای مجمع جهانی اقتصاد.

زمانی که آرتور کونان دوپل -نویسنده داستان‌های شرلوک هولمز- در سال مقاله‌ای درباره اسکی در داووس نوشت، هیچ‌گاه فکر نمی‌کرد که این کمپ اسکی که محل تفریح ثروتمندان اروپایی بود، روزی شاهد گفت‌وگوهای داغ نمایندگان سیاسی و اقتصادی کشورهای مختلف جهان درباره موضوعات روز اقتصادی و سیاسی باشد. داووس که محل وقوع رمان کوهستان سحرآمیز نوشته توماس مان، نویسنده

منطقه‌ای نیز در طول سال برگزار می‌کند. این بنیاد، در سال توسط کلاوس شواب -استاد تجارت و بازرگانی- تاسیس شد.

از نگاه حامیان

به گفته حامیان این بنیاد، مجمع جهانی اقتصاد مکانی ایده‌آل برای گفت‌وگو و مباحثه درباره مهم‌ترین مسائل و مشکلات اقتصادی و اجتماعی زمین است، زیرا نمایندگان قوی‌ترین سازمان‌های اقتصادی و بانفوذترین نهادهای سیاسی جهان در

مشهور آلمانی برنده نوبل ادبیات، است اکنون در سطح جهان به برگزاری میزگردهای داغ اقتصادی با گستره فرامنطقه‌ای شهره است و دیگر کسی به یاد نمی‌آورد که روزی در سال پدرو اوشتلاند نوژی در این منطقه رکورد جهانی در ورزش اسکی به ثبت رساند.

مجمع جهانی اقتصاد، بنیادی غیردولتی و بین‌المللی، مستقر در ژنو سوئیس است که همه شهرت خود را مدیون اجلاس سالانه در داووس است. علاوه بر این اجلاس، مجمع جهانی اقتصاد نشست‌های

اجلاس آن شرکت می‌کنند؛ متفکران به طرح ایده‌های خود می‌پردازند و فضای عموماً غیررسمی اجلاس، بحث‌های گسترده و بی‌پرده‌ای را موجب می‌شود.

خبرنگاران در اجلاس سالانه داووس به اکثر نشست‌ها دسترسی دارند و عمده این نشست‌ها به طور زنده پخش می‌شود. حدود نفر از خبرنگاران رسانه‌های مکتوب، رادیو و تلویزیون همه ساله در اجلاس داووس شرکت می‌کنند.

در حالی که رهبران سیاسی و تجار موفق، عمده شرکت‌کنندگان داووس را تشکیل می‌دهند، رهبران سازمان‌های غیردولتی و بین‌المللی همچون عفو بین‌الملل، مؤسسه شفافیت بین‌المللی و نهادهای مختلف سازمان ملل متحد نیز حضور فعالی در اجلاس دارند.

آن سوی پرده

هر چند در نگاه اول، اجلاس داووس تماماً مثبت می‌نماید، اما منتقدان سرسختی نیز دارد. به اعتقاد این عده، مجمع جهانی اقتصاد در واقع امر، یک مجمع تجاری است که مرفه‌ترین تجار به راحتی می‌توانند درباره معاملات خود با یکدیگر به بحث و گفت‌وگو بنشینند و با رهبران سیاسی پرنفوذ جهان به لابی‌پردازی و بدون شک منفعت‌طلبی هدف نخست چنین اجلاسی خواهد بود و نه حل معضلات اقتصادی همچون فقر در سراسر جهان.

افزون بر این، داووس به علت آن که به مأمنی برای تبلیغ و ترویج سیاست نوع دموکراسی و مرکزی برای ترغیب تصمیم‌گیری‌های غیرشفاف و محرمانه تبدیل شده است نیز مورد انتقاد قرار دارد. بالاترین نهاد مجمع جهانی اقتصاد، هیئت رئیسه آن است که عضو دارد و اکنون نام تونی بلر نخست‌وزیر سابق انگلستان و یار دیرینه بوش در میان آنها به چشم می‌خورد. با وجود تبلیغات فراوان درباره فراگیر بودن این بنیاد، اما اعضای هیئت رئیسه آن عمدتاً آمریکایی، اروپایی و یا از کشورهای صنعتی آسیا هستند و عمده حاضران در

اجلاس را نیز نمایندگان این بخش‌های توسعه‌یافته دنیا تشکیل می‌دهند.

معمولاً مدیران شرکت‌هایی به اجلاس داووس دعوت می‌شوند که درآمد سالانه بالای یک میلیارد دلار داشته باشند و بدیهی است که شرکت‌های کشورهای فقیر و در حال توسعه دنیا همواره در اجلاس داووس در اقلیت قرار می‌گیرند، البته اگر دعوت شوند.

در چند سال اخیر نزدیک به درصد شرکت‌کنندگان اجلاس داووس را اروپائیان و درصد را دولتمردان و تجار ایالات متحده تشکیل می‌دهند که سرجمع درصد کل حضار را تشکیل می‌دهند حال آن که اروپا و آمریکا روی هم درصد جمعیت دنیا را در اختیار دارند.

در مقابل، در حالی که درصد مردم جهان در آسیا زندگی می‌کنند، حداکثر درصد شرکت‌کنندگان داووس را آسیایی‌ها تشکیل می‌دهند.

اجلاس

اجلاس داووس سال با شعار قدرت نوآوری مشترک و با موضوعات مختلف اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فناوری مرتبط برگزار خواهد شد. محور اصلی اجلاس امسال عبارتند از: رقابت در عین مشارکت؛ ارزیابی ناامنی اقتصادی؛ همگرایی منافع در ورای اختلافات؛ درنوردیدن حد و مرزهای جدید طبیعت و شناسایی تغییرات آینده.

رقابت در عین مشارکت

این محور به آماده‌سازی شرکت‌ها برای حضور مؤثر در عرصه جهانی مرتبط است. شرکت‌ها اکنون دریافته‌اند که بقای آنها به حضور در بازارهای جهانی و حضور در بازارهای جهانی به مشارکت نزدیک با دیگر شرکت‌ها بستگی دارد.

ارزیابی ناامنی اقتصادی

رکود بخش مسکن آمریکا و بحران در

بخش مالی و اعتباری بین‌المللی نشان از وقوع ناامنی در عرصه بازارهای جهانی دارد و ادامه این روند نشانگر ضرورت تغییر مدل‌های مدیریت ریسک است.

همگرایی منافع در ورای اختلافات

با توجه به معضلات جهانی از تغییرات آب و هوایی گرفته تا تروریسم و بحران‌های اقتصادی، به نظر می‌رسد کشورهای صاحب انرژی خواستار سهم بیشتری از در عرصه جهان هستند و کشورهای صنعتی برای حفظ موقعیت خود با دشواری روبه‌رو خواهند بود.

در نوردیدن حد و مرزهای طبیعت

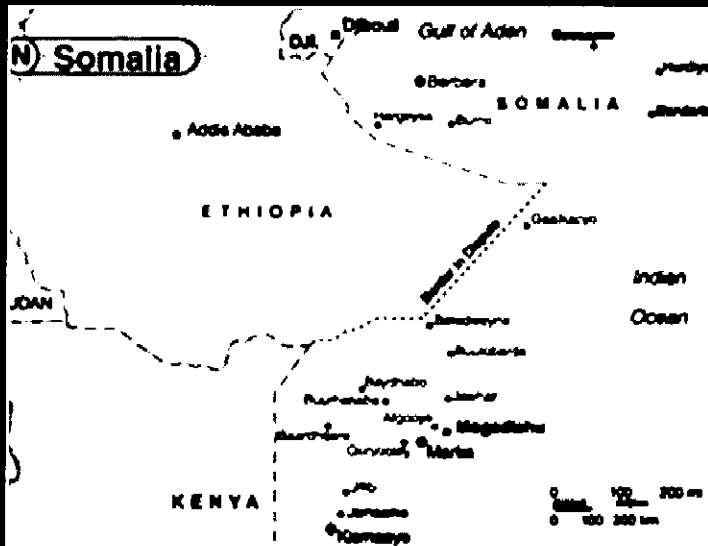
علوم و فناوری‌های نوین روز به روز بیشتر جای خود را در عرصه جهان باز می‌کنند و بررسی میزان تاثیرگذاری فناوری در نحوه زندگی مردم در کانون توجه مجمع جهانی اقتصاد خواهد بود.

شناسایی تغییرات آینده

عرصه قدرت و نفوذ در جهان در حال تغییر است، هر چند اکنون کشورهای غربی بر علم و فناوری تسلط دارند، اما کشورهای آسیایی روز به روز بیشتر قدرت می‌گیرند و در اجلاس امسال داووس توسعه‌های مناطق مختلف جهان مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

اجلاس امسال طی روز از دوم تا هفتم بهمن برگزار خواهد شد و اعضای هیات رئیسه اجلاس را تونی بلر نخست‌وزیر سابق انگلستان، هنری کیسینجر مشاور سابق رئیس‌جمهوری آمریکا، جیمز دیمون مدیرعامل شرکت جی.پی. مورگان آمریکا، ایندرا نوبی مدیرعامل شرکت پی‌سی کولای آمریکا، کی.وی. کامات مدیرعامل بانک هندی آی.سی.سی. آی. دیوید اوربلی مدیرعامل شرکت شورون آمریکا و وانگ جیانزو مدیر اجرایی شرکت موبایل چین تشکیل می‌دهند.

سونامی در تجارت دریایی

محمد رضا رضایی

تجارت در مقیاس بزرگ استبرخی مقامات کنیا درآمد دزدان دریایی که حاصل از وجوهات گرفته شده برای آزاد کردن گروگان‌های آنها می‌باشد را تنها در دوازده ماه منتهی به نوامبر، میلیون دلار تخمین زده‌اند و اگر باج‌های چند میلیون دلاری حاصل از رها کردن کشتیهای باری و نفتکش‌ها را هم به آن بیافزاییم بارقمی بالغ برصدها میلیون دلار روبرو خواهیم شد، این منابع مالی هنگفت در کنار عدم وجود حکومت مرکزی در سومالی که سبب شده یک نیروی موثر برای اعمال حقوق بین‌الملل شکل نگیرد تعداد، مهارت و سرعت عمل این دزدان را به قدری افزایش داده که آنها توانستند تنها در ۴۸ ساعت چهار کشتی مالزیایی، ایرانی، ژاپنی و آلمانی را در اختیار بگیرند. و با چند فروند قایق سبک، سوپر نفت‌کش عربستانی را ۴۵۰ مایل دریایی به دنبال خود بکشاند و کسی نتواند دخالت کند.

● گسترش پدیده دزدی دریایی در این منطقه جدای از اینکه بر زندگی شهروندان سومالیایی که به کمکهای غذایی سازمان ملل نیاز مبرم دارند تاثیر مستقیم و منفی برجای می‌گذارد به سبب ناامنی‌ها و غارت محموله‌های کشتی‌های باری و تجاری، تهدیدی بزرگ برای تجارت بین‌المللی نیز محسوب می‌شود زیرا علاوه بر افزایش ده

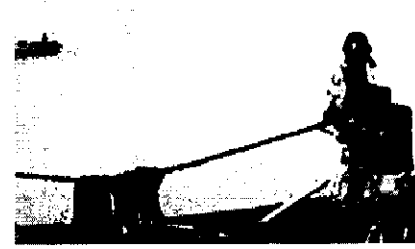
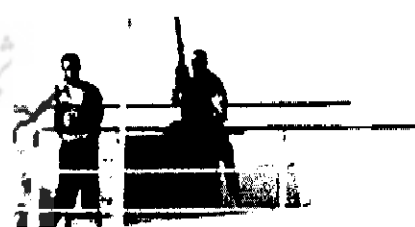
دیکتاتور آن کشور است. جنگی که نزدیک به یک میلیون نفر از جمعیت ۸ میلیونی این کشور را به کام مرگ فرستاده و در حالی ادامه می‌یابد که به گزارش سازمان ملل متحد دو میلیون نفر در این کشور به کمک‌های فوری بین‌المللی نیاز دارند. تنها درصد از مردم سومالی دارای سواد خواندن و نوشتن بوده و زمین مناسب برای کشت در کشور فقط درصد است و در حالی که درآمد سرانه سالانه در آن کشور کمتر از ششصد دلار است. یک دزد دریایی سالانه بین ۱۰ تا ۳۰ هزار دلار درآمد دارد. به همین خاطر دزدی دریایی در مقایسه با ساحلی که در آن فقر و جنایت بیداد می‌کند شغل امن و پردرآمدی است و به صورت یک منبع درآمد جهت امرار معاش برای قشر فقیر این کشور درآمده است. بطوریکه تعداد کارکنان آن در طی سه سال از ۱۰۰ نفر به ۱۰۰۰ نفر افزایش یافته و برای سومالی به یک صنعت سود آور تبدیل شده است. بندر ایل که منطقه اصلی زندگی دزدان دریایی است در طول سال از روستایی کثیف به یکی از لوکس‌ترین نقاط سومالی تبدیل شده و وجود ویلاهای لوکس و اتومبیل‌های گران‌قیمت در این محل که محصور بین کوه و دریاست چشم‌هر بیننده‌ای را خیره می‌کند. مساله دزدان دریایی سومالی، مساله

شاید کمتر کسی گمان می‌برد با وجود پیشرفت صنعت دریانوردی و در سایه تکنولوژی مدرن، دزدان دریایی، از لابلای داستان‌ها و فیلم‌های قرن هفدهمی پادبان‌ها را برافراشته و تجارت بین‌الملل در هزاره سوم را با تهدید جدی روبرو کنند. مسئله اینگونه است که در تنگه عدن- دریای عرب، قلمرو آبی سومالی و آبهای نزدیک به سواحل این کشور تاکنون نزدیک به حادثه دزدی دریایی اتفاق افتاده و دزدی دریایی اعصار قدیم را که در فراموشخانه نهاده شده بود به مرکز اصلی توجه افکار عمومی و رسانه‌های جهان بدل کرده است. خلیج عدن در شمال کشور سومالی که مدیترانه و دریای سرخ را به اقیانوس هند متصل می‌کند یکی از خطرناک‌ترین راه‌های آبی جهان و عمده‌ترین مسیر قاچاق انسان از سومالی به یمن و دیگر نقاط جهان است و محلی شناخته شده برای جنایتکاران بین‌المللی است. این مسیر پر تردد در کنار ساحلی که ۱۸۰۰ مایل طول دارد حدود ۱۰ درصد کشتیرانی سراسر جهان را به خود اختصاص می‌دهد و از آنجا که هیچ‌گونه نظارتی بر آن نیست فرصت مناسبی را برای توسعه فعالیت دزدان دریایی بوجود آورده است. سومالی در هفده سال اخیر درگیر جنگهای داخلی ناشی از اخراج محمد زیادباره

درصدی نرخهای بیمه اغلب شرکت های کشتیرانی با نعلب هزینه های بسیار و ۱۸ روز تاخیر با دور زدن راس رجا صالح هزینه های بسیاری را متقبل شده و متحمل خسارت اقتصادی بسیاری شدند.

● کنوانسیون ملل متحد در مورد حقوق دریاهای که در سال ۱۹۹۴ با تصویب شصتمین کشور امضا کننده اجرایی شد دزدی دریایی را شامل هرگونه عمل خشونت آمیز غیرقانونی یا توقیف، یا هرگونه عمل غارت که در راستای اهداف خصوصی توسط خدمه یا مسافری یک کشتی خصوصی یا یک هواپیمای خصوصی در دریا ارتکاب یافته و هدایت شده باشد، دانسته و بیان می دارد کلیه کشورها بایستی تا حد ممکن برای سرکوب و مجازات دزدی دریایی در دریای آزاد یا در هر مکانی که در حوزه صلاحیت هیچ کشوری نباشد بایکدیگر همکاری کنند.

از آنجا که دزدی دریایی جرم بین المللی محسوب میشود و افزایش آن در آبهای سومالی چرخه معیوبی را میان وخامت اوضاع داخلی، گسترش ناامنی دریایی و تامین هزینه های مالی گروههای شبه نظامی و تروریستی که در گیری های

ناوگان دریایی کشورهای متعددی از جمله ایران به خلیج عدن اعزام شدند تا در کنار نیروی دریایی "اتنلاف" متشکل از کشورهای چون آمریکا، کانادا، دانمارک، فرانسه، پاکستان و بریتانیا که برای مبارزه با تروریسم و نظارت بر کشتیرانی در این منطقه شکل گرفته بود به فعالیت حفاظتی بپردازند. درخواست شورا از تمامی کشورهای که قادر به مبارزه با دزدان دریایی هستند مبنی بر حضور موثر در مبارزه با این پدیده و اعزام ناوها و هواپیماهای خود به قلمرو آبی سومالی یک مسئله اما اینکه دزدان دریایی در کدامین کشورها و دادگاهها محاکمه شده و در کجا زندانی خواهند شد مهمترین عنصریست که می تواند شبهاتی را از نظر حقوق و روابط بین الملل بوجود آورد.

البته برخورد های قهری با دزدان دریایی سومالی برخورد های مقطعی می باشد و راه حل ریشه ای برای پایدان دادن به این مسئله محسوب نمی شود. راه حل منطقی برای از بین بردن ریشه دزدی دریایی در سومالی، بازگشت آرامش و ثبات به این کشور است شورای امنیت سازمان ملل بایستی توجه ویژه ای به وضعیت بحرانی این کشور داشته باشد که سال ها است به نحوی صلح و امنیت بین المللی را به خطر انداخته است. در مراحل بعدی جامعه بین الملل و در راس آن سازمان ملل متحد بایستی به دنبال اصلاح وضعیت اقتصادی و اجتماعی این کشور باشند تا ریشه های دزدی دریایی - که همان فقر و بی قانونی در این کشور است - نیز به طبع آن خشکیده شود.

داخلی را دامن می زنند ایجاد کرده است این پدیده هول انگیز واکنش های بین المللی را بر انگیزت بطوریکه پس از عراق، افغانستان، کره شمالی، سودان و صلح خاورمیانه، دزدی دریایی بیشترین توجه شورای امنیت سازمان ملل متحد را به خود اختصاص داده است و متعاقب پیشترسی که به وسیله فرانسه، ایالات متحده و پاناما به شورای امنیت ارائه شد این شورا تاکنون شش قطعنامه به شماره های ۱۷۰۱ و ۱۷۰۲ صادر نموده است. البته این اقدام بر اساس فصل هفتم منشور ملل متحد صورت پذیرفته است که مسئولیت اولیه حفظ صلح و امنیت بین المللی و همچنین توسل به زور برای اعاده صلح را بر عهده شورای امنیت سازمان ملل متحد نهاده است.

در این قطعنامه ها به کشورهای عضو سازمان ملل متحد اجازه داده شد جهت مقابله با دزدی دریایی و سرقت مسلحانه، برای مدت یکسال ضمن اشتراک مساعی با حکومت فدرال موقت سومالی در اینگونه حوادث مداخله نمایند و هرچه سریعتر یک "مکانیسم همکاری بین المللی" راه اندازی نمایند.

در اجرای این هدف یک گروه تماس متشکل از کشور با پیشگامی ایالات متحده آمریکا تشکیل یافت که در اجلاس نخست این گروه، ناظرانی از سازمان ملل متحد، تشکیلات بین المللی دریانوردی، پیمان دفاعی ناتو، اتحادیه اروپا و اتحادیه آفریقا نیز حضور داشتند با تصویب آخرین قطعنامه شورای امنیت راه برای ورود به خاک سومالی برای مقابله با دزدان باز شد بطوریکه